

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

к.е.н., доцент Наталія ПОЧЕРНИНА

«25» серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав.кафедри ПТБД

к.е.н., доц. Лариса БОЛТЯНСЬКА

«25» серпня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни

«Товарознавство»

(вибіркова)

(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економіка»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання *денна*

Кількість кредитів - 6 кредитів

Курс - 4-й/2-й

Семестр - 7-й/3-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС – 136 годин

Форма контролю – диференційований залік

Загальна кількість годин – 180 годин

«ТОВАРОЗНАВСТВО». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 051 «Економіка» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2020. – 7с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Товарознавство» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь 2020. – 12с.

Розробник(и): Ганна Завадських, к.е.н., доцент

Рецензент: Віта Тебенко, к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Протокол № 1 від «25» серпня 2020 року

Завідувач кафедри «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

к.е.н, доцент Лариса БОЛТЯНСЬКА

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 051 «Економіка» ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № 1 від «23» вересня 2020 року

Голова, доц. Анна КОСТЯКОВА

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс передбачає вивчення теоретичних основ, предмету, завдань, термінів і категорій курсу, споживчих властивостей, харчової цінності, класифікації, асортименту, правил зберігання товарів рослинного та тваринного походження

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=6069> (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)

2. Мета викладання дисципліни

Формування у студентів системи знань щодо теоретичних і практичних аспектів споживчих властивостей, харчової цінності, асортименту, основ виробництва, правил зберігання усіх груп продовольчих товарів та дослідження якості та безпечності продуктів харчування різних виробників

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ засвоєння теоретичних основ, предмету та завдання, термінів та визначення товарознавства;
- ✓ вивчення основних споживчих властивостей, харчової цінності, класифікації, асортименту, правил зберігання товарів рослинного та тваринного походження;
- ✓ оволодіння знаннями та набуття практичних навичок, необхідних для дослідження стану ринку окремих товарів, асортименту, споживчих властивостей, вимог пакування, маркування та зберігання товарів;
- ✓ оволодіння навичками органолептичного та інструментального методу контролю якості продуктів харчування;
- ✓ вміння аналізувати якість та безпечність продуктів харчування різних виробників.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням softskills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

Знання	показати знання класифікації та асортименту товарів вітчизняного і зарубіжного виробництва, принципів формування асортименту товарів; основ виробництва товарів, технологічних особливостей виробництва окремих груп товарів, закономірностей формування їх якості та споживчих властивостей; вимог до якості товарів; чинників, що впливають на якість товарів; методів оцінки якості товарів; умов та термінів зберігання товарів
Уміння	Здатність аналізувати та формувати асортимент товарів, володіти методиками об'єктивної оцінки якості товарів; визначати якість товарів відповідно до чинної нормативної документації
Комунікація	Здатність до аналізу і оцінки характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
soft skills	Уміння працювати в міждисциплінарній команді та організувати ефективну взаємодію членів групи у робочому процесі та неформальній ситуації комунікативні навички, уміння слухати, здатність працювати в команді, критичне мислення, здатність вирішувати конфлікти, здатність брати на себе відповідальність під час прийняття рішення

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

Здатність до аналізу і оцінки характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

5. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни Правила торгових поставок
Аналіз галузевих ринків
Логістика

6. Постреквізити

Дисципліни, які спираються
на вивчення даної дисципліни

Маркетинг
Міжнародна економічна статистика

7. Інформація про викладача

Завадських Ганна Миколаївна, доц., к.е.н., доцент
кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/zavadskih-ganna-mikolayivna/hanna.zavadskykh@tsatu.edu.ua>

Викладач (-і)

E-mail викладача

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				Балів
			Годин				
			Лк.	Лаб.	Пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. «Основи загального товарознавства»							
1	Лекція 1	Теоретичні основи товарознавства	2				
	Практичне заняття 1	Теоретичні основи товарознавства			2		4
	Самостійна робота 1	Робота на НПП				8	2
2	Лекція 2	Зерноборошняні та хлібобулочні вироби	2				
	Практичне заняття 2	Зерноборошняні та хлібобулочні вироби			2		4
	Самостійна робота 2	Робота на НПП				8	2
3	Лекція 3	Плодоовочева продукція	2				
	Практичне заняття 3	Плодоовочева продукція			2		4
	Самостійна робота 3	Робота на НПП				8	2
4	Лекція 4	Молоко та молочні продукти	2				
	Практичне заняття 4	Молоко та молочні продукти			2		4
	Самостійна робота 4	Робота на НПП				8	1
5	Лекція 5	М'ясо та м'ясопродукти	2				
	Практичне заняття 5	М'ясо та м'ясопродукти			2		4
	Самостійна робота 5	Робота на НПП				8	1
6	Лекція 6	Риба і рибні товари	2				
	Практичне заняття 6	Риба і рибні товари			2		4
	Самостійна робота 6	Робота на НПП				8	1
7	Лекція 7	Харчові жири	2				
	Практичне заняття 7	Харчові жири			2		6
	Самостійна робота 7	Робота на НПП				8	1

8,9	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				20	10
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
Всього за змістовий модуль 1 – 78			14	-	14	76	50
Змістовий модуль 2. «Товарознавство продовольчих товарів»							
10	Лекція 8	Кондитерські вироби	2				
	Практичне заняття 8	Кондитерські вироби			2		7
	Самостійна робота 8	Робота на НПП				8	2
11	Лекція 9	Безалкогольні напої	2				
	Практичне заняття 9	Безалкогольні напої			2		7
	Самостійна робота 9	Робота на НПП				8	2
12	Лекція 10	Алкогільні напої	2				
	Практичне заняття 10	Алкогільні напої			2		7
	Самостійна робота 10	Робота на НПП					2
13	Лекція 11	Харчові добавки	2				
	Практичне заняття 11	Харчові добавки			2		9
	Самостійна робота 11	Робота на НПП				10	4
14,15	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II				28	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II					10
Всього за змістовий модуль 2 – 72 год			10	-	10	60	50
Диференційований залік							
Всього з навчальної дисципліни – 180 год							100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять, навчальна та виробнича практика);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії,

завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

10. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

11. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді диференційованого заліку. Результатипоточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат) Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність
Екзамен	Підсумкова форма контролю, результати якого оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальним принципом

12. Інформаційні ресурси та пакет дисципліни

Рекомендована література

1. Андреева Л.О. Методичні аспекти формування товарної політики підприємства/ Л.О. Андреева //Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – № 3-4 (35-36).
2. Андреева Л.О. Моделювання конкурентоспроможності продукції / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2014. – № 3 (27). С. 57-59.
3. Болтянська Л.О. Проблеми та тенденції розвитку внутрішньої торгівлі Запорізької області [Електронний ресурс] / Л.О. Болтянська, В.М. Тебенко / Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. - №17. Режим доступу до статті: <http://global-national.in.ua/issue - c.525-530>
4. Бровко О. Г. Товарознавство. Продовольчітовари: навчальний посібник. –К.: Кондор, 2010. – 730 с.
5. Сирохман І.В. Товарознавство продовольчих товарів: підручник / І.В. Сирохман, І.М. Задорожній, П.Х. Пономарьов. - 4-е вид., переробл. І допов. -К.: Лібра, 2007. 660 с.
6. Титаренко Л.Д. Теоретичніосновитоварознавства. Навч. посіб. - К.:Центр Навчальноїлітератури, 2003. - 207 с.
7. ДСТУ 3993-2000 Товарознавство. Терміни та визначення. - К.: ДержстандартУкраїни, 2000. - 24 с.
8. ДСТУ 4281-2004 Заклади ресторанного господарства. Класифікація. - К.:ДержспоживстандартУкраїни, 2004. - 12 с.
9. Закон України «Про захист прав споживачів», №3161-IV від 01.01.2005 р.
10. Закон України «Про якість і безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» // Відомості Верховної Ради (ВВР), № 2116 - 15 від 21.10.2004р.
11. Дубініна А.А. Товарознавство злакових товарів: навч. пос. / А.А. Дубініна, В.А. Жук. - Х.: ХДУХТ, 2004.
12. Козлов В.М. Товарознавство харчових жирів: навч. пос. / В.М. Козлов, Ю.М. Хацкевич, В.К. Тимченко. - Х.: ХДУХТ, 2005. - 227 с.
13. Коробкіна З.В. Смаковітовари : підручник / З.В. Коробкіна, О.Л.Романенко. - Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. - 379 с.
14. Кисляк Н.К. Теоретичніосновитоварознавства / Н.К. Кисляк, Г.Ф.Пугачевський. - К.: Вид-во КНТЕУ, 2002.
15. Оснач О.Ф. Товарознавство: навч. пос. / О.Ф. Оснач. – К.: Центрнавчальноїлітератури, 2004. – 223 с.
16. Райкова Е.Ю. Теория товароведения / Е.Ю. Райкова, Ю.В. Додонкин. --М.: Академия, 2003. – 239с.
17. Рудзівська Г.В. Молочні та яєчні товари: підр. / Г.В. Рудзівська, С.В. Тищенко. – К.: Книга, 2004. – 392 с.
18. Сирохман І.В. Товарознавство м'яса і м'ясних товарів: підр. / І.В. Сирохман, Т.М. Роситюк. – К.: Центр навчальної літератури,2004. – 384 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ<http://nip.tsatu.edu.ua/>
2. НауковабібліотекаТДАТУ<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичнийкабінеткафедрипідприємництва, торгівлі та біржової діяльності
4. Internet:
<http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-business/> - сайт кафедри ПТБД
<http://rsp.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики
<http://www.minfin.gov.ua> - Офіційний сайт МіністерствафінансівУкраїни